

EL CAMÍ

Un nou llibre:

El País Valencià

La dissolució de l'Unió Valencianista

Com voran els nostres lectors per la nota oficiosa que inserim a continuació, la més vella de les entitats del valencianisme polític ha quedat dissolta. Elements destacats de l'Unió amb el senyor Villalonga s'han incorporat a la D. R. V., i han restat en els rengles estrictament valencianistes, entre altres, els senyors Reig, Aguirre, Thous, Blanquer, Carpi i Rieta.

La Junta general de l'Unió es va reunir ahir, i ens envia per a la seua publicació la següent nota:

"Reunida l'Assemblea de l'Unió Valencianista i tenint en compte que la seua finalitat inicial de mantindre units al major número possible de patriotes valencians troba en l'actualitat obstacles difícils de vèncer, ha acordat per vot unànim la seua pròpia dissolució, després d'haver treballat prop de vint anys per tal de desvetllar al nostre poble del seu somni inquietant.

L'Unió declara que el seu concejal senyor Reig ha interpretat en tot moment el pensament autèntic de la mateixa.

L'Unió Valencianista al dissoldre's no deixa cap rancúnia ni rivalitat entre els seus afiliats, que queden en la més completa llibertat per actuar públicament com el seu amor a l'ideal valencianista els aconselle."

EL CAMÍ no sabria defugir l'ocasió de fer una glosa al marge d'este important fet polític. I la glosa és esta: La desaparició de l'Unió Valencianista fa, una vegada més, actual l'extrany fenomen que es produïx en el renaixement totalitari valencià. En tots els països del món la reconstrucció de la personalitat nacional perduda s'ha fet amb l'ajuda de forces polítiques pròpies i autènticament incorporades al moviment deslliurador. En tots els països eixes forces polítiques han tingut que lluitar contra l'hostilitat dels partits que sentien atres preocupacions. Això ha passat a Irlanda i a Xecoslovàquia, a Bèlgica i a Finlàndia, i sense eixir-se dels àmbits peninsulars, això ha passat a Galícia, a Bascònia i a Catalunya. El recobriment de la consciència col·lectiva en estos pobles ha tingut lloc a través de partits polítics genuïnament autònoms i sense cap infeudació amb els atres partits polítics d'àrea espanyola. Puix bé. Al País Valencià se dona el fenomen de que tots els partits es diuen defensors del valencianisme, malgrat estiguen inspirats per un Lerroux, un Maura o es moguen dins de l'òrbita de les esquerres que hui ostenten el poder a Madrid o dins de la que integra la Confederació de Dretes Autònòmiques.

Nostres creem equivocada esta tàctica. El ressorgiment del País Valencià sols serà un fet irresistible quan es produïxca com a conseqüència de l'actuació de partits polítics estrictament valencianistes. Els partits *generals* o trenquen les seues amarres amb tota "jefatura" o Assemblea extranya al País Valencià, o de lo contrari fatalment falsificaran la nostra reconstrucció col·lectiva. La prova clara la tenim en la resistència que oposen dits partits a situar l'ús de la nostra llengua valenciana en el lloc preferent. Però no es pot negar que les dos agrupacions polítiques valencianes més antigues no han conseguit, després d'una correcta actuació pública, enquadrar un nombre de valencians conscients suficients per a què electoralment pesen dins de la política nostra. Eixe és el fet. Fet que cal rectificar, en bé de València. Ara Ignaci Villalonga inicia una nova trajectòria honesta i rectilínea si es té en compte els antecedents que la inspiren. Voldriem que la seua actuació d'home modern, preparat, dins de la Dreta fóra garantia del valencianisme polític i econòmic, espiritual i per tant lingüístic, d'aquella. Voldriem que la Dreta, com els atres partits, abandonara tota preocupació per la política de la *meseta* i tinguera present que falta molt per a revalencianisar el nostre País. Però dubtem. Els partits *generals* —de dreta i d'esquerra— oblidem amb molta facilitat els interessos permanents del nostre poble, enlluernats per les lluites i inquietuts del Parlament de Madrid.

Però existix encara una conseqüència més greu. Són els propis valencianistes els que presenten una tendència condemnable a les divisions, les capelles, l'esterilitat. Uns, sota el pretext d'un perill d'absorció que és sols un arma, encara que poc eficaç, contra valencianistes que sempre han estat al costat de les nostres reivindicacions; atres, preocupats per un confessionalisme religiós exacerbant per certes pràctiques polítiques poc tolerants; atres, en fi, amb una preocupació esquerrana que els induïx a posar vetos i dificultar la marxa ascendent del nostre moviment. Defecte a superar. Els que vullguen de veres servir al nostre País llançat a una decadència contra la que cal reaccionar, han de supeditar-ho tot a l'expansió del nostre ideal. I pensar que hui per hui i encara per molts anys el nostre lema ha de ser este: Allí on trobeu un valencianista, hi ha un amic que cal ajudar, exaltar i impulsar.

Esta és la lliçó i la glosa que volem fer a la dissolució de l'Unió Valencianista, que amb més o menys intensitat, però durant vint anys, ha servit austerament el nostre ideal.

Els fruits del valencianisme

S'ha comentat voltes vegades, i sovint entre nosatres mateixos, l'escàs poder de proselitisme que ha caracteritzat a les organitzacions valencianistes, que mai han conseguit atraure a les masses i crear un partit numerós. I esta consideració ha fet pensar a algun pesimista superficial en el fracàs de la nostra actuació política.

¿Existix tal fracàs? Si fem balanç de nostra actuació vorem com no hi ha motiu de desencoratjament, ans al contrari, d'enardiment i esperança.

La captació de grans masses pot interessar principalment als partits que acostumen a comptar per vots, no per intel·ligències i voluntats rendides. Al valencianisme li interessen més els cors que els vots. Exigix dels seus adeptes altruisme i desinterés; demana esforços en lloc de prometre recompenses, i, naturalment, amb tan pocs alicients per al materialisme del segle, no té res d'extrany que els valencianistes hagen restat en el seu magnífic aislamiento estudiant i somniant en els fruits del sacrifici i la continuïtat, lluny del número i l'èxit fàcil.

Però si alfondem una miqueta més en l'observació, seguidament notarem que allò que alguns reputen fracàs, no es tal, ans es torna en èxit i victòria.

El valencianisme, com tots els ideals purs, ha actuat sempre sense impaciències, convençut de l'eficàcia dels seus postulats, esperant que la seua netedat d'esperit arribaria més prompte o més tard a guanyar l'ànima dels valencians per a la gegantesca empresa patriòtica.

I hui pot vantar-se, malgrat lo reduït de les seues mesnades, de què el seu pensament, l'autèntic pensament valencianista, ha traspuat a totes les organitzacions polítiques de la nostra terra, àdhuc a algunes francament hostils al nostre moviment en època no massa llunyana. Hui són escasses les persones cultes que s'atreixquen a situar-se, francament, en contra de lo que ha passat a ser afirmació comú de tots els partits. No és que sigam tan innocents que cregam que tots s'hagen convertit a la nova fe. Massa sabem que, per desgràcia, hi ha una immensa majoria que patix la mateixa ceguera i incomprensió d'abans. Es, senzillament, la prova de què les propagandes dels valencianistes no han segut totalment estèrils. Els valencianistes integres, disseminats per tots els sectors polítics, han anat insensiblement for-

Notes internacionals

El Congrés Socialista en París

El Congrés dels socialistes francesos, reunit a París, ha estat seguit amb molt d'interès per les qüestions que havia de debatre. El problema de la col·laboració governamental ha posat enfront de la majoria del partit la majoria del grup parlamentari, que donà el seu vot per als pressuposts i que manté el criteri de l'ajuda al Govern Daladier. Esta divisió del partit en dos tendències inconciliables es manifestà ja a l'anterior Congrés, celebrat a Avinyó, on a darrera hora i per tal de mantindre la unitat del partit s'arribà a votar una moció conciliatòria del mateix líder antigovernamental, Leon Blum.

Les sessions del Congrés començaren amb un discurs del president de la Segona Internacional, Vandervelde, el qual senyalà la gravetat de les lluites dins del socialisme francès i recomanà a tots un esforç per a matindre la unitat del partit. Realment després de la liquidació del socialisme alemany, la crisi del socialisme francès seguida d'un trossejament del partit constituïria un colp terrible. Tot i que la unitat aparent del partit s'ha conservat, el socialisme internacional es resent de la crisi del partit francès, vinguda després d'atres quebrants importants.

En els debats a que donà lloc l'orde del dia es manifestaren divergències de criteri i de tàctica profundes. El secretari general del partit, Faure, defensà la tendència d'esquerra anticollaboracionista. I el diputat Marquet, en nom del sector que constituïx l'ala dreta, no sols oposà a la idea de la revolució un programa de reformes a base del colaboracionisme, sinó que davant de l'astorament de molts companys seus, defensà el feixisme. Entre que les dretes s'apoderen de l'autoritat i que s'apoderem nosatres —venia a dir el senyor Marquet—, la cosa no té dubte. Es quasi lo mateix que hem escoltat alguna vegada entre nosatres.

L'aprovació de la moció Faure, condemnant als diputats que votaren el pressupost, per estar este en contra de les decisions del Congrés d'Avinyó, no resol la crisi, per tal com la majoria del grup parlamentari expressà per boca de Renaudel, el seu líder, que té el propòsit de continuar la política que estime adequada per a impedir la tornada de la reacció. Es pot dir, per tant, que si el partit conserva la unitat, moralment està dividit i l'escissió es produirà d'un moment a atre, quan es reprenga l'activitat política a l'acabament de les vacances.

La veu de Vandervelde no ha estat escoltada. I les lluites que amb les seues recomanacions pretenia evitar, s'han produït amb una violència de conceptes que fa pensar en el trasbals del món, del qual el Congrés socialista francès és un símptoma.

mant la consciència del poble, objectiu que ha estat sempre el primordial de la seua actuació.

I així veem que els generosos esforços donen el seu fruit hui que, encara que per mimetisme, tot el cos polític valencià sent aspiracions autònòmiques.

Veja's, sinó, com esta corrent vers la lliberació de València arriba a les esferes del nostre Ajuntament que, generosament, patrocina l'organització d'esta segona Setmana Cultural. Note's per atra banda la profusió d'adhesions personals, sense comptar les col·lectives, que va conseguir el C. d'A. V. l'any passat —unes tres mil—, xifra mai igualada en semblants ocasions. Tenim notícies de que enguany la llista d'inscripció sobrepassa de prou la quanti-

tat apuntada. ¡Bell estol d'estudiosos i encuriosits per la nostra cultura que fa esperar una brillant expansió dels nostres ideals en totes les esferes del nostre poble!

I estes belles realitats, que no promeses, no s'obliden que són degudes a l'entusiasme i l'acció persistents dels bons valencianistes que, sense perdre mai la fe en la virtualitat intrínseca de nostra fe nacionalista, han treballat en l'isolament, en l'hostilitat, per encomanar a totes les ànimes valencianes el foc d'amor que per la nostra terra senten.

Si es reflexiona desapassionadament sobre estes coses, haurà de reconèixer-se que no pot titllar-se de fracassada l'actuació dels valencianistes, ja que ha conseguit fruits tan esperançadors com els que venim de constatar.

I no s'oblidi que el valencianisme estima en més tres mil adherits a la Setmana Cultural, que tres mil vots en unes eleccions. Adhesions que, al capdavall, han de convertir-se, indefectiblement, en vots.

DANIEL TOSSAL

Davant les nombroses consultes dels nostres subscriptors de fora, els fem sabedors que poden remetre l'import de la subscripció per gir postal o amb sagells de correu, a Nicolau Salmeron, 13.-València.

Banc de València

Alfred Calderón, núm. 11 - VALENCIA

CAPITAL: 50.000.000 de ptes.

Integrat per elements valencians

CAIXA D'ESTALVIS

En llibretes al 3 i 1/2 per cent d'interés anyal amb SERVICI DE GUARDIOLES

BANCA CANVI BOLSA

15. S'inaugura a l'Ateneu Mercantil la IV Exposició d'Art del Centre d'Actuació Valencianista.

16. Es celebren actes de propaganda de l'Estatut a Alcira i Alberic.

17. Es celebra a l'Ajuntament l'Assemblea taronjera convocada per l'Alcalde, encarregant-se el Sr. Lambies el nomenament d'una ponència que estúdie les solucions convenients al problema, per a sotmetre-les a una nova Assemblea abans de dur-les a Madrid.

20. S'inaugura l'Exposició del Llibre al Centre d'Actuació Valencianista.

21. S'inaugura a Lo Rat-Penat la Taula de Poesia.

14. Mor a Barcelona el tenor Francesc Vinyes.

L'Institut d'Estudis Catalans ha elegit al poeta López-Picó per a ocupar la vacant de Jaume Bofill.

19. Es reuneix a Madrid una Assemblea econòmic-social per diverses entitats econòmiques i patronals d'Espanya.

Les Corts aproven la nova llei electoral.

14. Es celebra l'apertura a París del Congrés Socialista francès.

S'ha acordat la data del 27 d'este mes per a ajornar els treballs de la Conferència Econòmica Mundial.

15. A Roma es firma el Pacte dels Quatre.

17. Al Congrés Socialista francès ha estat votada la moció Faure, condemnant els diputats del partit que votaren el pressupost.

13. Per haver estat elegit president del Tribunal de Garanties, el senyor Albornoiz dimiteix la cartera de Justícia, de la qual s'encarrega el senyor Albornoiz.

Congrés de Educació Social

Catalunya es renova i vol superar-se. Per ço busca els camins de la cultura, que són els del progrés i la civilitat, aspira a marcar una trajectòria d'evolució educativa popular. L'alt sentit nacional català ha fet possible organitzar per a la pròxima tardor un Congrés d'Educació Social, com pot vore's per la següent relació de Seccions, temes i ponents que gustosos detallem per a què servixca d'exemple i d'estímul als nostres:

I Secció: L'Escola. Temes: "L'escola rural", per Herminio Almendros. "L'educació social a l'escola", R. Torroja. "El treball infantil a l'escola", Concepció Saiz Amor. "Atenció dels infants anormals com a preventiu social", Lluís Torres Ullastres. "La reeducació de les inadaptacions d'origen psíquic", Salvador Vives.

II Secció: Institucions complementàries de l'escola. Temes: "La llar i l'escola higiènica en relació a la ciutat", J. Lluís Sert. "Valor social i higiènic de les guarderies, jardins per a infants i cantines escolars", Maria Baldó. "Escoles per a adults i per a analfabets", Josefa Uriz. "Valor de l'orientació professional com a factor de les desadaptacions", doctor Emili Mira. "Les escoles d'especialització femenina", Margarida Comas. "Les escoles de preaprenentatge", Jaume Miravittles. "Les escoles tècniques per a obrers", Rafael Campalans.

III Secció: Obra social d'Educació física. Temes: "La inspecció Médico-Escolar", doctor Enric Renau. "La educació física, esports per a amateurs i banys municipalitzats", doctor Francesc Muntanya. "L'educació sexual dels obrers", doctor Tomàs Tusó. "Divulgació dels mitjans profilàctics de malalties en tota la seua adjectivació", doctor Josep Dencàs.

IV Secció: Universitat Popular. Temes: "L'ideal de l'ensenyament en una democràcia", doctor J. Serra Hunter. "La divulgació científica i humanista en la Universitat popular", Cassia Costal. "La Universitat popular, formadora de personal per als diferents organismes col·lectius", Ricard Fornells. "Missions pedagògiques, borses d'estudis, beques i viatges per a obrers", Miquel Santaló. "Els Ateneus i la Universitat popular", Josep M. de Sucre.

V Secció: Organitzacions socials de caire cultural i material col·lectiu. Temes: "Les biblioteques públiques", Jordi Rubió. "La cultura estètica dels obrers", J. Puig i Ferrater. "Les cooperatives com a factor d'educació social", Angel Pestanya. "L'assistència pública", Roc Baronat. "Assegurances d'atur", E. Ruiz Ponseti. "Els sistemes penitenciaris com a mitjà de regeneració dels delinqüents", Joan Tomás i Borràs.

"EL CARRAIXET"

Este periòdic d'Alboraia s'està distingint per la seua activitat valencianista. En el número últim publica un article titulat "Valencianisme", escrit en la nostra llengua i un altre d'Elisba García Villalba.

També publica el programa de la II Setmana Cultural Valenciana i la Crida d'Acció d'Art referent a la seua Fira del Dibuix.

Felicitem al nostre colega per el lloc de preferència que té per als articles escrits en la nostra llengua i esperem que continuarà eixa tasca valencianista, tan ben acollida per els lectors d'El Carraixet.

A L'ENTORN DE L'ESTATUT VALENCIÀ

El setmanari *Izquierda*, de Castelló, publica el següent article d'E. Vallés:

"La propaganda pro-Estatut valencià no pren forma a Castelló i la província, ignorant el perquè d'esta manca de carinyo i d'interés per les coses de la terra; no sembla sinó que els problemes vitals de l'Economia i de l'indústria —encara que hui menuda— no atrauen als fills de la província de Castelló.

Jo, que no sóc valencià, sinó català, encara que fill de pares castellonencs, em done perfecte compte de l'apatia d'este poble mixtificat per verbalismes d'aires de fora, que li han fet perdre tota l'amor de la pàtria i li han invertit la seua parla vernàcula que és un dels dons més preuats de tots els serts nats en el mateix País.

La força vital d'una regió es deu en primer terme, als seus fills per fer-la potent i gran, per sentir l'ambient del moment en que viu, i perquè si no es transporta a les regions llunyanes de lo imprevisit, en jamai serà una potencialitat dintre dels pobles lliures que propugnen per un millora ment espiritual dels seus germans en costums, psicologia i cultura, base esta del renaixement i potencialitat d'una raça que pugna per eixir del marasme i de l'ostracisme en que viu.

El País Valencià és, potser, el que més probabilitats econòmiques per guanyar una autonomia plena, més de bon tri que no Catalunya, i molt més que Biscaia el litoral valencià, les planícies que circumscriuen el Mare Nostrum —tantes voltes cantat per l'immortal Blasco Ibáñez— ens mostra palesament lo que és i lo que pot aplegar a ésser, si les coses de la terra es prenen amb carinyo i amb amor pels habitants de la Plana.

Si entrem als països muntanyencs, podrà guadir la nostra vista de les serralades de muntanya cultivades; per xic que siga un riu, el controlen i el desvien, per tal de que un tros que siga pla no patisca set, i la planta creixca amb l'ufania necessària.

Però —en totes les coses sempre hi ha un però— el valencianisme no el senten en esta terra, ni tenen tampoc arrelat el sentit d'autonomia, perquè, com dic més amunt, s'han preocupat de fer-li perdre al fill de l'antic regne valencià tota la saba que de tal tenia.

La tasca que cal fer als esforços que es preocupen de donar-li a la regió un Estatut per gaudir d'autonomia, és molt immensa; toparan en primer lloc amb una sèrie d'inconvenients, per part de determinats elements que no senten l'interés de la parla nadiua i molt menys l'estructuració d'una regió per a regir-se per si mateixa; el tòpic que empraran per tal de fer fracassar el moviment valencianista serà de que en l'antic regne valencià no es parla en moltes parts l'idioma o dialecte, i si el castellà introduït per força per hòmens que ni tan sols foren espanyols.

Si donem un petit repàs a la història ens trobarem al girar qualsevol full del llibre que d'estes coses parle, de la forma ignominiosa amb que un francès, descendent de la mal cridada casa borbonica, engendre fatídic d'opressió i tarania, feu perdre les llibertats glòries de molts pobles d'Espanya, sometent-los a l'esclavatge més feréstec que pot fer-se sufrir a un poble acostumat a la llibertat i a la independència."

VISSIO

Ens trobem ara a l'estatge social del partit radical-socialista de Patraix. Hem vingut un estol de patriotes de la ciutat de València al miting organitzat pel C. d'A. V. i ens hem acomodat en el saló d'actes, que és al mateix temps cafè i sala de reunions.

Al fons, la tribuna; una imatge simbolisant la República (espanyola, encara) dona a la tribuna una mica de serietat i respecte.

Guaitem el saló i veem amb joia que tot ell és ple de gom a gom. La joventut, fadrins i fadrines, impera sobre tot; a elles es nota a flor de llavi un somriure agradable i amable; són belles les dones de Patraix. Ens sentim satisfets i orgullosos de que la Naturalesa haja estat tan pròdiga en les nostres fembres...

Ha començat l'acte. Els oradors, plens de fervor, pretenen inculcar este als qui escolten, i quasi, quasi ho conseqüen plenament. L'entusiasme creix i creix, i els aplaudiments i visques ens fan la visió de que la nostra ànima no és morta, sinó que dorm, dorm i ensomia, però cal ben prompte el despertar-la.

Ha acabat l'acte i ens hem sentat a prendre cafè. Felicitacions i promeses ens fa alegres i optimistes. No sembla sinó que anem tot seguit a conseguir ja la nostra llibertat...

Però si no podem encara fruir d'eixa realitat, si podem anar provocant-la, realisant-la a poc a poc.

Logrem, una vegada alçat l'espirit del poble valencià, conquerir atra

volta els nostres drets, administrar-nos i esplaïar la nostra cultura. No ocurrirà com hui, que ademés de ser expoliats de lo nostre, no som coneguts en ningun sentit, malgrat la nostra exportació del nostres productes agrícoles per tot lo món.

Aleshores el nom del nostre País seria conegut atra vegada per tot arreu, mitjançant la nostra cultura i la nostra economia, i la producció agrícola valenciana, transportada per vaixells nostres també, engrandiria la nostra pàtria; els forasters que ens visitaren quedarien encantats amb l'Atenes del Mediterrani, ja que junt a la riquesa del Mediterrani, ja que junt a la riquesa de la cultura, la qual per mig dels seus hòmens irradiaria sobre tot el món els raigs de la seua sabiduria, superant les glòries dels seus avantpassats.

També llavors les lluites dels nostres partits polítics al separar-se del centralisme malhaurat i absorbent, es convertirien en noble superació per al millorament i engrandiment del nostre País Valencià.

Açò és lo que seria València. Açò és lo que jo voldria per a la meua Pàtria.

S. JOAN I VILLANUEVA

LA INTERNACIONAL

Preservatiu de les millors marques i preus. Seguritat completa.

GOMES HIGIENIQUES

"FLECHA"

C. d'Embañ, 6 (junt a C. Maldonado)

Josep Antoni Noguera, S. A.

FÀBRICA D'OLIS VEGETALS

ESPECIALITAT EN EL DE COCO, SÈSAM, RICÍ I LLINOS

FÀBRICA: Camí de Madrid

Teléfono 14.530

Fàbrica d'Àcids i Superfosfats

GUANOS "LA NOGUERA"

Especialitat per a cada cultiu

PRIMERES MATERIES PER A ABONOS

FÀBRICA: Camí Fondo del Grao

Teléfono 31.508

CONSIGNACIONS DE VAIXELS

AGENCIA DE DUANES

DESPATX: Gran Via, 12 - Teléfono 14.530

Apartat de Correus núm. 9

VALENCIA

Pâtisserie RIVOLI

Dolços fins

Av. Blasco Ibáñez, 11 - VALENCIA

Teléfono 12095

La Parisièn

Casa molt assortida en

records de València i

de la seua Patrona

Verge dels Desamparats

Articles de Toledo

Es recomana als forasters

i turistes

Dins del passatge de Ripalda

L'Estel ha posat hui a la venda «El País Valencià», de F. Mateu Llopis

La Senyera

Colón, 42.-Castelló

Especialitat en articles de peixca per als aficionats. Canyes del país i estrangeres. Tota mena d'articles per a tota mena de peixca

CALÇATS

RIERA

SUCESOR

BLAS CERVIGÓN

LAURIA, NÚM. 3

TELEFON 11562 València

Fabricació de taulers, xapes i seients en tota classe de fustes

Salvador Vilarrasa

Jesús, S. V. S.

Teléfono núm. 12.221

VALENCIA

Supersal en Barcelona:

Marqués del Duero, 127

Teléfono núm. 34.359

Fàbrica de conserves alimentícies, embutits i saladures de producte del porc

LA PASIEGA

Avinguda del Port, 169

VALENCIA

de Francesc Taberner Almacenista de colonials

Especialitat en Cansalada "Canals", gros, mitjà i primet. Quadros de cansalada magra. Papades. Pernils estil "Andorrà", sense pell ni cansalada. Pernils estils "Trévez" i "Aragó". Espallletes. Manteca pura de porc.

Emberada fabricació d'articles fins, com "Mortadella", "Picadot de pernil", "Foiegras", Frito clàssic valencià, Llengües a l'escarlata, "Chicharro Madrid", etc. Pernils en llandes estil "York". Pernils "Bayona".

Algunes observacions al meu llibre (1)

I

En presentar "L'Estel" al públic e quadern III de la seua sèrie d'orientació valencianista, em crec en el cas d'adreçar-me als possibles lectors del llibre que du per títol *El País Valencià*, aquells qui honraran amb la seua atenció la modesta feina de l'autor del treball. Com és declarat a les paraules introductòries, esta breu síntesi no va adreçada als especialistes, sinó al públic en general i al jovent de les comarques en particular, i això m'ha rellevat d'extremar les cites bibliogràfiques. No obstant, em cal manifestar als lectors que s'interessen per la bibliografia utilitzada que, en general, no han estat utilitzades per a la part històrica cap de les obres dels nostres cronistes clàssics (Escolano, Diago, etc.). De bon començament he volgut fugir de la història elaborada i àdhuc de la història valenciana per tal de, una vegada situat en el camp de la història general espanyola, vore quina cosa ix com a resultat de l'observació del fet valencià des del punt de mira hispànic. La primera qüestió que hom trobarà a estudiar és la del nom, ço és, el *País Valencià*. Declare que per part d'alguns amics me fon fet algun retrat sobre la propietat d'este nom dins de la història catalana i del fet nacional. Els lectors d'EL CAMI han pogut constatar com esta denominació —emprada a les planes d'*Acció Valenciana*, com ja recordà Emili G. Nadal— s'ha escampat per diversos indrets de les terres valencianes i hui és acceptat i admès àdhuc per òrgans oficials. El lector del llibre trobarà les raons que l'autor té per a arribar a dir que hui aquella denominació innegable, secular, històrica, de "regne" de València pot ser traduïda en País. I com que en l'hora actual del moviment de recobriment espiritual valencià cal actuar en el sentit de la màxima harmonia i coordinació, l'autor creu que, sense dir que el sudit nom no puga ser substituït per altre més exacte, es pot, amb propietat i sense greuge de la tradició secular, designar amb ell les terres el continent de les quals omplim les planes del llibre.

Des d'ací em cal palesar el meu agraïment al director de "L'Estel", N'Adolf Pizcueta, per la màxima llibertat que per la seua part m'ha estat atorgada al temps de fer-me la comanda de redactar estes pàgines. Els desencerts, doncs, caldrà carregar-los al meu compte, puix que tant la distribució de capítols com l'extensió dels mateixos és cosa meua.

Per al primer capítol (*Terres ibèriques*) vaig creure oportú aduïr l'autoritat de Bosch Gimpera i, situat en la seua *Etnologia de la Península Ibèrica*, he vist el fet ibèric valencià des del fet ibèric general. Per al segon no calia més que recórrer qualsevol obra general, però quant a les cartes geogràfiques vaig vore les que Hübner inserí al *Corpus*. Els temps visigòtics i bizantins han estat exposats davant els estudis de Chabàs i Sanchis Sivera, amb una sèrie de síntesis fetes, de fa temps, per a un volumet meu en projecte d'edició dedicat a les terres valencianes durant l'època visigòtica, afegint les dades numismàtiques per la seua valor històrica econòmica. Les seues bisbals han estat tretes d'una divisió molt coneguda, fàcil de trobar, que per a major garantia hom pot vore a un còdex de l'Escorial. Això ha estat prou i així no ha calgut tocar atres qüestions sobre divisions territorials ni plantejar problemes com el de l'estudi de la famosa divisió de Wamba. La divisió aràbiga és presa d'obres ge-

F. Mateu i Llopis

C. del Centre de Cultura Valenciana

III

El País Valencià

L'ESTEL

València

nerals. Seguiu una època fortament oblidada en les línies més divulgades de la història de València; és creença general que la història valenciana ja cristiana comença en el segle XIII i amb esta idea hom oblida sovint dos segles de precedents, d'assaigs, de relacions de les terres "mores" de València amb Catalunya i Aragó, que foren d'una tal manera que caldria avesar al nostre públic a que, així com serva el record del Cid, tinguera també la consciència de les relacions polítiques dels comtes de Barcelona amb València i les econòmiques entre Catalunya i el País Valencià en el segle XII. Per a l'època cidiana m'he valgut de l'obra del senyor Menéndez Pidal *La España del Cid*, però veient-la des del punt de mira valencià o independent, considerant que tot allò que en la sudita obra resulta a favor del Cid s'esdevé a favor també del procés de formació de la unitat valenciana. Quant al segle XII, els treballs de Sanchis Sivera, aprofitant atres de Chabàs i Carreres Zaca-rés, són fonamentals; per compte propi he afegit en cada moment el fet econòmic-monetari tret de Vives, Prieto i atres autors, ço que vol dir aprofitar les monedes. En començar a exposar els límits del País de Jaume I he cregut útil remarcar la valor dels precedents del segle XII i considerar que no hi hagué un tall tan redó com vulgarment podríem creure, en passar València de ser mora a ser cristiana, sempre fugint de les inoportunes polèmiques, a que estem acostumats en València, sobre estes qüestions que deuen romandre en el camp científic i no en el de les columnes dels periòdics. Per ço considerem els fets objectivament, sense que per posar de relleu la valor del factor musulmà pugam caure en la injusta posició dels qui gosen minvar la glòria del gran rei Jaume I. Així arribem al segle XIV, moment en que el procés de formació de la unitat valenciana fon arredonit i des de llavors és constatat el fet de la supervivència de la unitat política del País fins al segle XIX, en que s'opera l'esquarterament. També per a estos segles XIII-XIV m'he valgut d'obres modernes, generalment, com es el cas del *Vocabulario* d'En García Soriano. L'obra fon premiada per l'Acadèmia Espanyola; l'autor és d'Oriola i persona il·lustre pels seus estudis, entre els quals sobreixen els d'Oriola i Múrcia; tot això vol dir que la seua autoritat és indiscutible i que no podrà dir-se que hi ha cap parcialitat per part meua en exposar el fet de la incorporació de les comarques del migdia, així com per a cercar els moviments envers la unitat en el País Valencià dels segles XI-XII vaig recolzar-me en obres fetes a Madrid també com són les d'En Menéndez Pidal i Prieto Vives. Quant a les divisions forals internes, el testimoni de Matheu i Sanz l'hem cregut el més autoritat.

En molts indrets trobarà el lector línies entrecomades, per exemple a la pàgina 43; són trossos de documents molts dels quals els he girat del llatí en valencià per a major divulgació. Els textos de les Corts de 1645 són inèdits; m'he servit de l'exemplar, manuscrit, és clar, que hi ha a la Biblioteca Nacional de Madrid, ciutat des de la qual per raó de residència ha estat escrit el llibre. Igualment pertany a aquella Biblioteca una llista manuscrita de pobles valencians de la qual me n'he servit per a recordar la condició senyorial d'aquells. Un munt de notes i dades recollides de fa temps m'han aprofitat ara per a *El País Valencià*. Confesse que la qüestió de la unitat secular de estes terres cridà, fa ja molts anys, el meu esguard. Per tal de vore si a través dels segles hom podia constatar les tendències de les diverses comarques hui valencianes cap a la seua unitat, vaig anar resseguint allò que han dit autors no valencians que tot justament s'han proposat fer història general i no de València, i m'he trobat este procés ben palés i manifest.

En general he fugit d'utilitzar obres catalanes modernes per a que ningú poguera dir en cap moment que aquella visió del conjunt de les terres catalanes ha esborrat o posat en segon lloc el fet de la unitat valenciana. La qüestió decisiva per a València-país no és la seua posició davant les regions, com hui diuen, que a través dels segles migevals estigueren unides amb ella políticament. Eixa posició no pot ser més que allò que ha segut i allò que és encara hui, i no creem sincerament en que hi haja cap persona que pense, també amb sinceritat, en negar els fets històrics. Emperò d'ací a les negacions d'atres unitats entre aquelles regions hi ha un bon tros. El fet que sura pel damunt de les recerques de la nostra història és el de la unitat territorial; este i no cap altre és el que cal estudiar i divulgar i tant de bo si tot el País Valencià tinguera consciència plena del fet de la unitat valenciana, determinat pel fet dels diferents estats que ja entre moros com entre cristians i amb diversos elements nacionals arribats a València es formen des dels segles migevals. Abans que promoure els dubtes i rezelos sobre les regions que volten el País Valencià adnuc Castella —que mereix els màxims respectes com a poble també víctima del fet de la negació de les personalitats espanyoles— cal afirmar la consciència de la unitat. En el País Valencià trobarà el lector que la unitat política i econòmica de les terres valencianes és multiseccular, mentre que el fet de l'esquarterament en "provincies" té justament cent anys només. Quan oïm parlar de les tres províncies germanesensem en la impropietat de la frase, perquè no es tracta de tres personalitats germanes en la història, en la llengua o en el seu procés a través dels segles, sinó que es tracta d'una mateixa cosa trencada, esquarterada, com hem vist a través del temps. En atres països peninsulars, per exemple, Catalunya, no hem sentit parlar de províncies germanes referint-se a les de Barcelona i Tarragona o Tarragona i Lleida, fet que demostra com no ha estat perduda la consciència de la unitat.

Encara cal recordar el procés de deformació i parlar sobre la resta del contingut del llibre que "L'Estel" posa hui en circulació i això ho faré al vinent número.

F. MATEU I LLOPIS

★

ASTERISCOS

Concurs de la Societat d'Estudis Occitans per a l'anyada 1933-34.

La Societat d'Estudis Occitans organisa un concurs dividit en tres Seccions: literatura, història i lingüística dels països de llengua d'oc. El treball coronat rebra una recompensa de dos mil francs en metàl·lic i una borsa de viatge als països occitans transpirenences (Catalunya, València, Balears), valuada en mil francs.

Curs d'ortografia

LLIÇÓ XXI

Sobre les paraules compostes

En general les paraules compostes s'escriuen unint els diferents elements formant una sola paraula: *capgirar*, *apagallums*, *portamonedes*, perquè tenen la força d'una sola paraula.

Però s'han d'escriure amb un guionet entre llurs elements en els casos següents:

1. Quan el primer element acaba en vocal i el segon comença en *r*, *s* o *x*. Ex.: *busca-raons*, *gira-sol*, *escura-ximeneres*.
2. Quan estan composts de dos adjectius del tipus *històrico-arqueològic*. Ex.: *Físico-matemàtic*, *plano-convexa*, *hispano-americà*, *greco-llatí*. També *sord-mut*.
3. Quan són composts amb els prefixos *pseudo*, *sots*, *vice*, *ex*. Ex.: *pseudo-apòstol*, *sots-inspector*, *vice-president*, *ex-secretari*. També *pre-rafaelista*, *no-res* (substantiu), *després-ahir*, *poca-vergonya*, etc.
4. Les paraules *cap-i-cua*, *nord-est*, *adéu-siau*, *bum-bum*, *gori-gori*, *zig-zag*, *vint-i-u*, *vint-i-dos*, etc.

Es convenent consultar el *Vocabulari Ortogràfic Valencià* o un bon Diccionari de la nostra llengua.

Exercicis:

Copiar les frases següents, corregint-ne les errades de les paraules compostes:

1. He deixat el capell en el penjero-robes.
2. Va vindre un home camasec i barbarós.
3. El porta-llapis li costà vinticin-centims.
4. Tenia una botella d'aigua-ardent i una ctra de vinagre.
5. Comprà un esp-n'amosques després-ahir.

6. El teu fill és un tasta-olletes i un ploramiques.
7. El serbo-croata que coneixem és un lletraferit.
8. Es vicepresident del Comitè hispano-suis.
9. Desprésdemà vorem què fa eixe poca-pena.
10. Pren el compta-gotes.
11. Posat els guardapols.
12. El sord-mut es dedica a resoldre trencacaps.
13. L'estira-cordetes s'ha fet agra-nacarrers.
14. L'automòbil té trencat el guarda-rodes.
15. Després de contra-dir ens di-gué: Adéu-siau.
16. Has vist ja "La Venta-focs"?
17. Farem una Exposició històrico-arqueològica.
18. El saltataulells és un busca-raons.
19. Antoni és molt prim-mirat.
20. L'extractor collecciona cap-i-cues.
21. Es una columna preromana.
22. Vistarà el nord-est d'Europa.
23. Tocarem a mata-degolla.
24. Es una aigua minero-medicinal.

CARLES SALVADOR

★

AVIS DE L'"OFICINA DEL CURSET" DEL CENTRE D'ACTUACIO VALENCIANISTA

A causa de l'excessiu treball que pesa sobre este Centre, amb motiu dels treballs d'organització de la II Setmana Cultural Valenciana, es prega als senyors cursetistes perdonen si s'atrasa alguna lliçó o troben alguna petita deficiència.—J. MIG, cap d'Oficina.

Una tàctica refusable

Ja hauréu llegit, com jo, un pasquinet vermell, declarant el boicot a certa fàbrica catalana per "haber despedido a ochenta obreros no catalanes".

Es el cas que este pasquí no el signa ninguna entitat obrerista, però està fet amb pretensions de convencer-nos del seu fons sindical i moure a solidaritat als obrers, perquè aquella fàbrica ha comés la injustícia de despatxar vuitanta treballadors no catalans.

I heus aci la paradoxa:

A estos obreristes no els cou el que l'esmentada fàbrica haja despatxat a vuitanta operaries... Lo que els cou, lo que els indigna i lo que els ha mogut a fer eixe pasquí ha estat el que eixos obrers despatxats no foren catalans.

¡Ah!, si la fàbrica eixa, en compte de despatxar als treballadors forasters, els que deixant la seua terra han invadit Barcelona (i a València igual, ¿per què no?), fent més crítica, a l'oferir-se la majoria per manco sou, la situació actual, haguera despatxat als obrers catalans, els que han nascut a potser al voltant de la mateixa fàbrica, llavors, estos obreristes improvisats potser no haguieren protestat...

Per a ells potser creguen que eixe excés zel pels obrers de casa siga demostrar odi per uns i poc sentit de solidaritat dels atres; que pensen que els catalans no tenen dignitat sindical

ni sentit obrerista, que ens fa a tots igual davant la humanitat...

Jo crec que veritablement si els fets són com han dit, algo d'açò han demostrat...; però no han tingut mai la intenció de llançar els odís d'uns contra atres com fan estos obreristes improvisats.

En bona doctrina sindical i obrerista este fet de l'esmentada fàbrica mereixia una protesta per haver despatxat a vuitanta obrers..., foren o no catalans, però mai atiar els odís d'uns treballadors contra els atres.

Creguen els autors dels esmentats pasquins que tenen molt que desitjar en la seua tàctica obrerista...

Jo crec que el mòbil que els ha mogut a confeccionar-lo no és el de solidaritat als obrers despatxats, sinó un encobert i vergonyós odi als catalans i a les coses catalanes...

I si no, i pitjorment, un pasquí comercial, per tal de limitar la venda dels productes d'aquella fàbrica i així protegir indirectament els productes d'una atra.

De tots els modos, la redacció de l'esmentat pasquí ens demostra un baix sentit de l'obrerista sindical encobridor d'un odi a un poble que sap fer-se respectar.

J. MIG

Primer. Premi Peire-Vidal (atribuït a un estudi crític sobre una obra literària occitana, a una novella o a una obra teatral, a triar).

Segon. Premi Dom-Vaissette (atribuït a un estudi històric, monogràfic o general relatiu al passat nacional dels països d'oc).

Tercer. Premi Joseph-Anglade (atribuït a un estudi lingüístic: lexicografia, fonètica, morfologia, sintaxi, etcètera, dels parlars occitans moderns).

La llengua emprada podrà ésser in-

distintament un qualsevol dels parlars occitans o una qualsevulla de les llengües llatines, excepte per a la novel·la i l'obra teatral, que seran obligatòriament en llengua d'oc. Les obres presentades deuran ésser adreçades sota plec recomanat al secretari de la Societat d'Estudis Occitans, monsieur Louis Alibert, a Montréal-de-l'Aude, abans dels 31 de gener de 1934. Per als informes complementaris consultar la revista *Oc*, número de gener-abril 1933, o adreçar-se a Mr. Alibert.

(1) *El País Valencià*. "L'Estel." Quaderns d'Orientació Valencianista. III. València. 1933.

Deu estrenes d'estiu

L'advocat defensor, per estar dirigit per un director intel·ligent com Irving Cummings, tot i ésser un melodrama on cada efecte hom el presentix per endavant, resulta un film ben construït i de bon vore. No té res que el faci sobresortir de la producció mitjana, però ens servix per retrobar una vegada més Evelyn Brent, una actriu que solament amb Sternberg trobà fortuna; i Constance Cummings, que hem pres sempre en compte d'ençà que la vegegrem a *La darrera parada*, un film de gangsters de l'estiu passat.

El testic invisible és una obra típica dins del gènere; sense cap novetat tècnica servix per intrigar l'espectador durant una hora a la recerca de l'assassí desconegut. Hi trobem Una Merkel, actriu conreadora d'un humorisme suau, i sobre tot Zasu Pitts, una de les actrius més delicades del cinema i que hem vist esta setmana a distints films presentant sempre un caire còmic que no és el que millor s'addiu amb la seua personalitat. Física i espiritualment presenta un estret parentiu amb Lillian Gish, una de les figures més originals que ens ha donat Amèrica; és llàstima que Zasu Pitts siga malversada tan barroerament, més encara quan hi ha hagut un Stroheim qui amb *Avaricia*, amb *La marxa nupcial*, amb *Lluna de mel*, ha sabut posar de relleu els matissos suaus del seu temperament delicat i sensitiu.

El preu d'una dona ens porta de nou Constance Bennet, amb dos actors, Kenneth Mackenna i Basil Rathbone, força interessants. El film és una de tantes comèdies blanques americanes de desenllaç previst, però està el suficientment ben administrat perquè no pese. Constance Bennet ací com a *Coktail de gelosia*, té motius per agrair-li a París uns encants que la fan tan suggestiva; heus ací una recepta a l'abast de mantes fortunes.

Raffles és un altre film per a Ronald Colman... de 1930. L'exhumació d'estes produccions no l'afavorix gran cosa. Més en esta, adaptació d'una obra de teatre conegudíssima, portada ja al cinema mut. A la nova versió, ni la presència de Kay Francis li treu una pesantor ben marcada.

Companys és una pel·lícula vulgar; amors d'un mariner amb la filla d'un almirall, escenes cent vegades vistes de la vida a bord, exaltació d'una sèrie de virtuts casernàries que ens deixen freds i una absoluta manca de trellat a l'argument. Potser la sola cosa que ens fa recordar este film és la presència d'Ernest Torrence, l'actor estimat de tants anys, suara traspasat.

A Nit de fantasmes el públic viu a les escenes còmiques i a les serioses. Perquè s'ha volgut carregar-lo tan

Constance Bennet

excesivament de misteri que la ingenuïtat més rendida se'n rifa. S'oblida massa sovint que als films de misteri la dificultat no es troba en acumular peripècies i angúnies, sinó que comença amb el desenllaç, en tractar de justificar certes actituds desorientadores.

Terres de discòrdia ens presenta una vegada més eixe Far West romàntic que solament es troba al cinema i a les novel·les de Peter B. Kine. L'heroi és ací un cavallista nou, Buck Jones, qui reuneix totes les bones característiques necessàries: mandíbula i punys durs, revòlver àgil, cavall lleuger. Per atra banda l'obra limita a açò el seu interès.

Juventut moderna ens parla d'un tema que ens sabem de cor. La dona capriciosa i l'home sencer; amb unes peripècies i uns dubtes clossos per un bes en primer pla. La sola cosa que ens ha plagut en este film és l'haver tornat a vore Dorothy Mackaill, una actriu que havíem perdut de vista de molt de temps.

Joguines de Hollywood és una pel·lícula tan rematadament dolenta que arriba a crispar: s'establix un pugilat que resta indecis entre l'assumpte i els interpretats sobre qui siga pitjor. Si no fóra que oim parlar anglès la creariem una d'eixes obres que els espanyols apellen de producció nacional.

Victima de la justícia és un film alemany ben curiós. Li diríem film pedagògic si hom no entenguera per tal un film de ciències naturals. Tractant simplement de defensar una tesi sociològica, fa passar una estona distreta plena de l'interès de tota intriga política. Cal dir que no és un film de gran classe, però dins la mediocritat d'estos dies es fa remarcar.

C.-J. DE B.

València, juliol 1933.

Mireia, filla del Sol

Hi han poques obres literàries que conseqüen eixe magnífic encert que és l'encarnar-se fonament en la terra —passat i present, història i geografia—, d'a on sorgeixen les seues accions, d'a on sorti, com una flor més de ses campanyes, l'ànima desperta i la sensibilitat afectiva del seu autor.

I el poema de Mistral és una d'estes grandioses obres que servirien per a reconstruir un tros de planeta si un cataclisme geològic el fera desaparèixer.

Igual que les mars i les illes de la Mediterrània oriental no serien lo que són en l'ànima de les gents si no fóra per les estrofes de l'Odissea, ni les terres manxegues tindrien l'encant de la desolació que els dona l'ombra immortal de Don Quixot; la Provença, eixa meravellosa expressió geogràfica de la França meridional i mediterrània, no seria el país per excel·lència de la poesia bucòlica si li faltara la gentil donzella de "lou mas di Falabrego", del mas dels lllidoners, que diríem els alcoians.

Jo supose que el lector no ha visitat la meravella de la Provença; que no coneix Nimes, ni Arlés, ni Tarascon, ni Maillane; però si té la ditxa de que caiga en les seues mans la verídica història de Mireia, vorà el país d'Occitània millor que el poguera vore en la realitat actual. El turisme oficial organitzat ensenya el cos, però mata l'ànima de les coses. Avinyó tenia l'encant històric més viu quan el passejava Mistral, que com vos l'amostren els cicerons de hui. Passa lo mateix que a les nostres ciutats valencianes Nàtiva i Molvedre. Aquell bucolisme patriarcal de Mistral caldejat pel sol i per les brases vives de l'història sempre viva, ha desaparegut dels camps ocitans inundats "d'ouvriers en vague" o de rabassaires famolencs en este costat del Pirineu.

Mireia és filla del sol i de la mar.

I el mar de la Provença són els mateixos de la Ibèria mediterrània. La flora i la fauna de la terra ocitana són les nostres mateixes de l'Aitana i Mariola, solejades per el mateix sol i mogudes pel mateix oreig: canyes, baladres, ginebros, romers, xarxes, ceps, arissons-cadretes de pasto, timonets, lliris. I si anem a la flora major, l'arbolat de Mireia no es diferencia gran cosa del del nostre País. Els abets, faus i roures dels Alps marítims els tenim en nostres falades del Pirineu i del Moncayo, i els de la Costa Brava de que orgulloso presumix Niça —palmeres, tarongers, xiprers, pins, figueres, noguers, nisperos, atmellers, oliveres— són exactament els nostres, molt especialment de les calentes terres alacantines.

¿Qui dirà, doncs, que Mireia no és de la nostra família? Si fins el seu goig de voltar riallera alentorn de les fogueres de Sant Joan és el que hui poden fruir les nenes alacantines, mercès a l'encertada resurrecció fallera!

El sol ens envia raudals de poesia sobre la nostra terra; aprofitem-los, amics; fem que la política siga també poesia. Fem que tot ciutadà del País Valencià siga un poeta de l'amor, de la humanitat nova, lliure i ditxosa. L'alliberació definitiva dels hòmens és tan sols obra d'amor. ¿I qui s'ha de negar a esta obra si veu veritablement el fi exemplar que persegüim? Estimant cordialment a tots els pobles d'Espanya, ¿deixarem per això de cridar: Visca València lliure!? No; això no presuposa orgull, sinó anhels de llibertat; doncs, ajuntem-nos tots ben apretats, que nosatres, com Mireia tots som fills del sol.

JORDI VALOR

Graus (Alt Aragó), juliol 1933.

Mítings estatutistes
Alcira i Alberic

El dumenge passat dos actes estatutistes més, per el mati a Alcira i per la vesprada a Alberic. Sembla que amb estos actes es dona per acabada la campanya en pro de l'Estatut organitzada a la "provincia" per la Comissió oficial.

Al Gran Teatre d'Alcira es col·locaren per a l'acte grans cartells amb les següents inscripcions: "Demaneu l'Estatut Valencià", "Alcira es plau en rebre als valencians de cor que refan sa pàtria", "València vol l'autonomia". Alcirens: demaneu-la amb prec o a crits", "València és nostra pàtria. El valencià, nostra llengua. Res més!" i "Visca València lliure".

Inicia els parlaments el concejal d'Alcira senyor Josep Noguerols, que feu l'elogi dels oradors que havien de parlar, i després d'unes afirmacions valencianistes, recomanà a tots serenitat i atenció.

El següent en nom de la Penya Valencianista d'aquella població el senyor Rafel Sifre, qui s'ocupà quasi exclusivament de la llengua valenciana, de la qual explicà el seu oríge i formació i en feu un gran elogi. Acabà excitant a la unió de tots els valencians contra l'absorció central i recità una poesia de Llorente, dedicada a la Senyera.

El senyor Vicent Clavel afirmà que estos moments d'exaltació valencianista són un símptoma del ressorgiment valencià. Després manifestà que no volia donar notes líriques i en donà d'altres. Digué que l'autonomia de València és sagrada i santa, que ací no s'ou *Els Segadors*, que és un himne de guerra, perquè el nostre és de pau i treball; que el nostre Estatut no és fill de la rancúnia i de l'odi a Castella; que volem un Estatut econòmic; que un dia un ministre de la Generalitat feu un discurs d'odi a Espanya; que a Catalunya la mantenen tots (excepte el senyor Clavel, que ha estat vivint a costa d'ella), etc., etc. El senyor Clavel feu d'autèntic lerrouxista de la colla emilianesca.

El senyor Salvador Vila, que començà el seu discurs en castellà, davant de les protestes del públic el seguí en valencià. Digué que València té una personalitat definida i que és la "Cenicenta". Es lamentà de l'absència d'alguns polítics i feu una crida per a què este moviment l'integren tots els valencians. En l'aspecte econòmic afirmà que aquelles regions que necessiten protecció és perquè tenen una economia falsa i que nosatres no estem en eixe cas. Parla de la política cerealista que ha redundat sempre en perjudi de València i acabà demanant al poble d'Alcira que ajude esta campanya.

El senyor Salvador Roda digué que per a conseguir l'autonomia cal ademés de la intel·ligència, el cor, i ademés de la legalitat, l'entusiasme i l'ànima. En termes lírics afirmà que estem en un atardir i que anem a entrar en la nit, però que esta serà curta i València empendrà prompte el seu viatge cap avant il·luminada per un sol de llibertat. Cità el 25 d'abril de 1707 i condemnà als valencians que no saberen defensar les nostres llibertats. Acabà amb un cant a València i a la Senyera.

El senyor Campos Crespo digué que és una versió molt corrent afirmar que València no té hòmens, cosa que nega, explicant la seua no aparició per el fet de l'individualisme. El senyor Lambies és un cas de que quan manquen hòmens en un moment determinat, estos ixen... Defensà la unió dels valencians i digué que en cinquanta anys, sols hem tingut quatre ministres valencians. Parla també de la necessitat d'organitzar-se per a la defensa dels nostres interessos, i dedicà uns quants paràgrafs a la dona valenciana. Per últim afirmà que tornaria als valencians de la Casa València de Barcelona l'abraç que li havien encarregat per als valencians d'ací.

El senyor Juli Just començà dient

que quan sentia als anteriors oradors unes voltes coincidí amb ells i atres discrepava; que els havia notat una excessiva preocupació per els assumptes econòmics, quan ell creu que abans que tot està l'esperit. Manifestà que s'havia indignat per els atacs adreçats a Catalunya, perquè és un poble lliure, i s'estén en consideracions en defensa de la personalitat i de l'esperit de Catalunya. Manifestà que quan Ro-yo Villanova afirmà que Castella aixecaria fàbriques a 900 metres sobre el nivell del mar, li contestà que perquè no les havia construït abans. Perquè esperaven comodament que atres treballaren, diu.

Parla de la vida de les ciutats castellanes i afirma que aspira a un Estatut polític, perquè vol que siga complet. Diu que València sense l'esperit dels seus escriptors i poetes no seria res, lo mateix que li passa a Catalunya.

Afirma que hi ha que fer més que Jocs Florals i cavalcades, falles i traques; que hi ha que treballar. Presenta l'exemple del ressorgiment de Catalunya; diu que *Els Segadors* no és un himne de guerra; que València té també agravis que vengam amb Castella, i que ell preferiria unir-se a Catalunya, i recorda l'adagi: "De Ponent, ni el vent ni la gent." Açò vol dir l'odi que els valencians sentien envers els castellans, per els fets d'armes en que intervingueren francesos i castellans contra nosatres, per la prohibició d'anar a Amèrica, per l'oblit en que sempre se'ns ha tingut.

Insistix en que hi ha necessitat de treballar, de dir a València que sense estudiar geografia, llengua i història no es fa res. I acabà manifestant el seu desig de convertir a València en una verdadera metròpoli de tota la Regió.

El discurs admirable de doctrina i molt oportú del senyor Just, fon la nota emocionant de l'acte d'Alcira que el públic ovacionà càlidament.

El senyor Calot digué que els valencians no volíem odi i expressà la seua creència de que els alcirens volien l'Estatut.

Per la vesprada a Alberic es celebrà el segon acte, al lloc conegut per la Montanyeta.

El senyor Ovidi Bas saludà als oradors en nom de l'Ajuntament.

Després el senyor Valentí Escobedo digué que per a conseguir l'Estatut es necessita tindre personalitat i capacitat, que ambdós coses poseïm els valencians de manera acusada.

El senyor Josep Maria Joan Garcia digué que considera l'Estatut com un poema dividit en tres actes. En el primer la infantesa; en el segon, este poema desenrotlla la labor que realisen els valencians, i en el tercer apareix una nova generació que ho recull tot per a fer una València gran.

El senyor Teodor López Sanmantin propugnà per la unió de tots els hòmens d'esta campanya.

El senyor Josep Albert Peris parlà de la servitut a que està subjecta la regió valenciana des de la batalla d'Almansa, servitut que es prolonga per la indiferència letàrgica dels valencians. Opinà que això no tenia més remei que l'Estatut. Acabà referint-se a la llengua, que no es pot tindre en oblit, per ser el principal aglutinam dels valencians.

El senyor Just, en substitució del senyor Garcia Ribes, pronuncià atre discurs valencianíssim dedicat als principals temes econòmics del nostre País.

Tancà també l'acte el senyor Calot recollint el fet de la voluntat d'Alberic en pro de l'Estatut.

Tant a Alcira com a Alberic la paraula dels oradors provocà grans manifestacions d'entusiasme entre l'auditori.

Cinematográfica Nacional Espanyola

S. A.

Segorb, 5 - Telèfon 11.707 - VALENCIA

Lloguer de
—pel·lícules—

SELECCIONS CINÆS

Laboratoris cinematogràfics

Aparells de projecció i sons

ERKO - CINÆS

Venda de tota mena
de materials i accessoris cinema-
togràfics

Setmana Cultural Valenciana

Organisada pel Centre d'Actuació Valencianista i patrocinada per l'Excm. Ajuntament de València. 23 al 30 de juliol.

II setmana cultural valenciana
23-30 juliol organisa pel
centre d'actuació valencianista
i patrocinada per
l'excm. ajuntament de valencia

Està constituint un grandios èxit la inscripció d'assistents a la II Setmana Cultural Valenciana que organisa el Centre d'Actuació Valencianista, i en conseqüència el passat dia 20 es tancà definitivament l'inscripció, arribant-se a l'inesperat número de 5.347; i volem fer observar que totes elles han segut entregades a la mà als propis interessats en el lloc social del Centre.

Els Ajuntaments de tot el País Valencià han enviat adhesions, entre les que volem fer constar per la seua significació els de Burjasot, Novelda, Pedralba, Pego, Paterna, Quart de les Valls, Canet Lo Roig, Xàvea, Puig, Artana, Manises, Xiva i Benigànim.

Els presidents de les Diputacions de València i Alacant.

Entitats culturals i polítiques de tot el País Valencià i també de Galícia, Catalunya i Bascònia.

Diputats als Parlaments català i espanyol.

A més una quantitat que arriba al número de 536 cartes de valencians residents en tots els punts de la península ibèrica.

Totes les entitats bancàries de València han promès hissar les banderes en senyal d'adhesió durant tota la setmana del 23 al 30.

Unió Ràdio València ha donat notícies per el seu micròfon de lo més interessant de la II Setmana Cultural i també les dos emissores de Barcelona. Demà donarà començament la II

Setmana Cultural, que ja enguany és un èxit de propaganda, perquè segons notícies la premsa de tota València ha nomenat redactors encarregats solament per als actes d'este Certamen Cultural Valencianista, per a poder donar als seus llegidors diàriament notícies àmplies de la seua actuació. També els diaris de Barcelona i Madrid han anunciat al Centre d'Actuació Valencianista l'envio de redactors.

Fira del Dibuix

Hui, a les dotze del matí s'inaugura oficialment a la plaça d'Emili Castellar la barraca de la Fira del Dibuix organisa per Acció d'Art i patrocinada per l'Excm. Ajuntament.

Per la vesprada de cinc a nou podrà ser visitada per el públic.

La Fira del Dibuix estarà oberta tots els dies de onze a dos i de cinc a nou.

Invitem a totes les persones de bon gust, amants de l'art, a visitar esta Fira, on s'exposen per a la venda més de 3.000 dibuixos dels nostres artistes.

Adquirir un dibuix és rendir un homenatge als nostres artistes.

Inauguració de la IV Exposició d'Art

El dia 15 tingué lloc a l'Ateneu Mercantil l'inauguració de l'Exposició d'Art. A les set de la vesprada el Saló era ple a vesar. Assistí una representació de la Diputació Provincial. L'agrupament "Orquestral Valenciana Lo Rat-Penat", integrada per vint-i-huit eixecutants i sota la direcció del senyor R. Martínez Coll, va interpretar distintes composicions de música valenciana. El president del Centre pronuncià unes paraules glosant el motiu de l'Exposició i la preocupació del valencianisme per totes les qüestions

Fent CAMÍ

SAGELLS DE POC PREU

Llegim a un dari de Barcelona: "Diu El Progreso, en un lloc ben vist: "

"En todas las cartas que escribais poned sellos con la efígie de nuestro jefe Alejandro Lerroux."

"Pedidlos en los centros radicales y en la administración d'El Progreso."

¡Fins on hem arribat! Millor dit: ¡Fins on han arribat!"

Esperem que per ací facen quelcom semblant en honor del caudillo.

BONA FE

La Correspondència donava l'atre dia la notícia de l'ingrés en la Dreta d'Ignaci Villalonga i altres elements directius de l'U. V. Després, maliciosament, recordava que el concejal Joaquim Reig era directiu de la Unió.

A l'endemà l'autor del solt estaria molt content de la mica de confusió produïda entre alguns lectors. Molt

pocs, perquè la matjoria comprendrien la seua "bona fe".

UN CONTRAOPINANT INESPERAT

El senyor Clavel, ex-aspirant a candidat a diputats de la Generalitat, vista la fortuna que el dumenge anterior tingueren els oradors estatutistes al malparlar de Catalunya, va repetir el disc. Lo que no esperava el senyor Clavel era que li sortira un contraopinant que li aiguara l'èxit.

I va sortir en la persona del diputat senyor Just, que cansat de tanta bestiesa digué unes quantes coses justes que deurién saber tots els oradors estatutistes i els que opinen sobre el tema.

QUI MANTE A QUI

Tots els llocs comuns anticatalans, d'ara, de l'època de l'Estatut i de l'època de la monarquia foren aprofitats per el senyor Clavel. Però lo que més gràcia ens ha fet de tot és l'afirmació de que la resta dels espanyols mantenen als catalans.

I ara una pregunta: ¿Qui ha mantingut durant una pila d'anys al senyor Clavel? Per si algun lector vol saber-ho contestarem nosatres la pregunta: ¡Els catalans!

¿UN PASSAT EN OBLIT?

El senyor Clavel ha estat fent d'editor uns quants anys a Barcelona. Encara que ací ha tingut la desgràcia en tornar de que no li feren el cas que es mereix, a Barcelona figurà molt. Quasi va ser un personatge. Ocupà càrrecs a la Casa València i quan el general Barrera, virrei de Catalunya, necessitava una mica de clac, tenia sempre a la seua disposició al senyor Clavel. Clar és que el senyor Clavel ho fea per patriotisme, perquè lo que és "esos catalanes"...!

EN AGRAIMENT

El senyor Boty, conseqüent admirador nostre, ens dedica un atre article reclam. Estem molt agraïts al savi historiador per la propaganda que fa a EL CAMÍ, i en recompensa li dediquem este "Fent Camí". Perquè ja sabem que lo que més li agrada és vore's citat en estes columnes.

que afecten a l'Art, declarant oberta l'Exposició.

La visita continúa tots els dies de set a nou de la vesprada.

★

Inauguració de l'Exposició del Llibre

El dijous per la vesprada s'inaugurà al Centre d'Actuació l'Exposició del Llibre, que és una de les manifestacions més importants de la Setmana.

En nombroses vitrines s'ha reunit una extraordinària quantitat de llibres valencians de totes les èpoques i exem-

plars rars i valuosos, gràcies a les facilitats trobades en alguns bibliòfils.

També s'exhibeixen col·leccions de periòdics i revistes valencianes, pasquins i documents de propaganda.

L'Exposició té un interès enorme dona idea de la importància del llibre valencià i del progrés realitzat per el valencianisme cultural.

El president del Centre, senyor Reig, digué unes paraules molt oportunes en l'acte d'apertura, posant de manifest la diversitat de les inquietuts valencianistes, reflectida en la Setmana, i escatint el valor de l'Exposició com a index eloqüent de la potencialitat cultural del nostre poble.

L'Orquestral Valenciana de «Lo Rat-Penat» que actuà baix la direcció del senyor Martínez Coll en l'acte d'inauguració de la IV Exposició d'Art

CASA CANET

Camises, Corbates, Mitges, Calcetins
Preus baratissims
Bolseria, núm. 32 València

Fàbrica Llunes i Cristals

J. Prat

Colón, 7 - Teléfon 17.280
València

J. A. Bastennier

Maquinària i Ferramentes

Consell de Cent, 454-Barcelona
Representant en València:

Vicent Sanchez Plà

Fèlix Pizcueta, 14 - València

Calladors a olis pesats Pastadores, cilindres etc.

I M A D

Batedores per a arròs i blat
:- Molins per a arròs :-
- Peladores de cacau -

Teléfon 12.705

Camí de Barcelona, 20 València

Per al vostre carnet de xòfer o la matrícula de l'automòbil acudiu a

SENET

qui ràpidament vos el despatxará.

Colom, 58 - Telèfon 12345

Ferros, Acers, Vigues, Tubos,
Màquines, Ferramentes
i utilitatge
Construccions metàliques

Fili de MIQUEL MATEU

TELEFONS 13.000 i 13.009
APARTAT 35

Guillem de Castro, 5 al 11
VALENCIA

Lubrificants

— "Standard"—
Auto-engràs
— "Ultra"—

Importació directa

J. Porta Bernabé
Virués, 2 VALENCIA

Franco Tormo

Xapes

Asientos

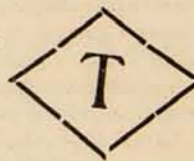
Taulers de fusta

C. PICASENT, NÚM. 8

Telèfon 12.302

VALENCIA

Camions

DIAMOND

Un chasis per cada ús
De una a dotze tonellades

Concessionaris exclusius per a
les províncies de València,
Castelló, Alacant, Múrcia,
Albacete i Teruel

Autolocomoción

:: Casanova

Pau, núm. 25- Telef. 11205
VALENCIA

Un gran negoci

El realisarà adquirint un carburador

«MULTI-DIESEL»

per al seu camió, camioneta o cotxe «Fort»

Economisarà un setanta per cent en el combustible

JOSEP MARCO Plaça Tetuan, 12

EL CAMÍ

Setmanari valencianista

Direcció i Administració
Nicolau Salmeron, 13Teléfonos 17290
i 17299Impremta:
A. Guimerá, 5 (abans Arrancapins)
Teléfon 10843

15

ctms.

Pedagogia

EL PREMI "VALENCIA"

La Fira de juliol ens dú recordances enternidores. Al seu voltant es desenvolupa, puix, el comentari. No s'han esborrat de nostra memòria aquells apoteòsics repartiments de premis als nens de les escoles públiques. Nosaltres mateix servem amb fruïció algú d'aquells diplomes policromats que, com gonfarons de l'èxit, arboraven les mans calentes i trèmules. Fivaller, Lull, Vives i el rei En Jaume el Conqueridor orlen les lletres gòtiques del text. Quina quantitat d'entusiasme, quina il·lusió en l'estudi! L'afany, suament esperonat per l'experiència del mestre, de conquerir el premi, captiva l'atenció dels escolars i la tasca és més profitosa.

El viure necessita sempre de l'estímul d'una compensació. Pel somris de l'estimada, quines heroïcitats no realitzaria l'home anhelant. Pel cim de la glòria, regatejaria l'esforç més dur un artista?

Ara a les escoles primàries, des d'abans de l'adveniment de la República, no hi han premis com en la nostra infantesa. S'organisen exposicions de treballs escolars. Però aquell record inefable que ens aviva estes cartes diplomades s'ha extingit. Des d'un punt pedagògic *demerit* podrà discutir-se la conveniència o no d'estos estímuls primerenys. La vida, malgrat tot, està feta de realitats i la realitat és que per a marxar manca l'estímul d'una compensació.

En un ortodoxe el premi d'una vida millor l'eleva a místiques realitzacions. En una concepció materialista del viure, el guany, la riquesa, la possessió, el plaer, són els poderosos motors de la voluntat.

Per a un nen no cap-ficat i verge d'estes filosofies que el temps madura, l'estímul de guanyar un llibre o un diploma on el seu nom campeja al bell mig de l'orla aurífera multiplica les seues disposicions per a l'estudi.

Per eixes raons mesquines d'economia malentesa que, com en la famosa contarella, per a sanejar la malmesa economia de la família s'acorda suprimir el xocolate del *loro*, es suprimiren els premis o les subvencions que l'Ajuntament consignava allavors en els pressuposts i administrava la Junta Local de Primera Ensenyança. Amb els premis de caràcter general es suprimí també el famós Premi València.

El Premi València consistia en una beca per a estudi superior o en un dipòsit en la Caixa d'Estalvis. A d'ell podien oposar els nens de les escoles públiques. Era d'estimar l'afany que els mestres posaven en la preparació de llurs deixebles per a guanyar el premi. Amb quin ardimient es disputaven les proves! Algú deu, bon amic nostre, la seua posició social amb preferència sobre tot altre motiu, a les possibilitats que li va suggerir el Premi València.

Del Dia del Mestre de la II Setmana Cultural Valenciana podria sorgir una conclusió i elevar-la a l'Ajuntament de la Ciutat. La del restabliment del Premi València per a un nen de les escoles públiques primàries de la metròpoli. Amb una moderna orientació pedagògica, suggerint les garanties que deurien fixar-se per a què la maniobra

o l'influència política no desvirtuaren la finalitat del premi. Ajuda al talent i al mèrit que allise l'esdevenidor en prometença.

La Fira de juliol de 1934 ¿exaltará solemnial al nen guanyador del Premi València?

INFORMACIONS

I COMENTARIS

Encara que esperàvem l'èxit, no per això podem amagar la joia. Entre els milers d'inscripcions a la II Setmana Cultural Valenciana, els mestres donen un tant per cent molt creixent. El Dia del Mestre atrau i interessa. Per a prestigiar-lo més encara no manca l'adversari de les nostres teories que noblement defensa les seues idees. Això és vitalitat i plenitud.

Les ponències dels mestres valencianistes sortiran triomfantes perquè han de guanyar totes les voluntats amb la força dialèctica de llurs defensors i van vigorisades per l'ardiment del que defensa la veritat.

No anem a un torneig de teories ineficaces i sofisticades. Estudiem la realitat viva del nostre poble i pensem que se jua —res menys— el pervindre del País Valencià.

Del Dia del Mestre el magisteri sortirà gloriós per les conclusions clarividents.

*

La substitució de l'ensenyança de les ordres religioses apassiona extraordinàriament. Els periòdics de dreta acusen les disciplines provatòries del Curset de selecció, convocat per a la recluta del professorat, de sectàries i partidistes. Els esquerrans més accentuats voldrien improvisar un mestratge tallat al patró de la seua idea.

A uns i a altres caldria demanar serenitat i justícia. Que inactivaren les escomeses pertorbadores i que lluirement es desenvolupara el Curset, net de pressions i influències, i sortiren triomfantes l'aptitud i la competència. La qualitat sobre la quantitat.

*

Acció d'Art prepara per als propers dies festius la I Fira del Dibuix. Això està molt bé perquè quasi sense adonar-se'n influència a la multitud i ex-cix la seua acció pedagògica.

Dependre d'estimar de prop les coses que s'entenen intrascendents en la seua gran valor i dependre de valorisar-les.

P. ASINS

Burocràcia nacional

El fet evidentíssim que a l'arrel de tot sentiment de renaixença nacional hi ha una actitud de refús, d'apartament sentimental si més no, envers l'estat imperial, fa que als rengles nacionals es senta acusadament la tendència a defugir tot contacte amb les institucions estatals imposades; esdevenint així el moviment recobrador un impuls d'exaltació oposicionista, indisciplinada i gens constructiva.

Cal no oblidar que si el nostre nacionalisme troba la seua base d'aferrament al sentiment profund de cada individu, els nostres postulats s'enuncien amb la mira posada a una col·lectivitat i estes solsmen poden fer via amb el suport d'una disciplina de línies ben dibuixades. Sense la possessió d'una estructura estatal ben definida, les nacions podran viure instants de suprema exaltació sentimental, però res de permanent serà bastit sobre eixe sentiment, i a la fi l'agotament passional produirà un aplanament perillós; car hom no pot jugar impunement amb la tensió nerviosa dels individus o dels pobles.

Els valencians integrament nacionals hem de fer alguns sacrificis, i un dels més urgents haurà d'ésser el de vèncer la seua instintiva repugnància als contactes amb l'Estat oficial. No sabem vore cap claudicació en este acostament tàctic, quan l'esperit roman alerta i sense abandonar-se a cap miratge, i en canvi els guanys ens semblen bastants.

Hem de pensar que inexorablement amb les gradacions i resistències que hom vulla, a poc a poc haurem d'anar augmentant el nostre autogovern, i cal que no ens agafe qualsevol avenç sense que comptem amb homes de lleialtat i competència provades. Pensem en el que passà i passa encara a les nacions ressorgides d'ençà de la Gran Guerra, i no podem abandonar-nos als riscos d'una improvisació excessiva.

Que no ho oblidem els estols creixents dels valencians nacionals! Cal tindre tècnics, mestres, diplomàtics, catedràtics, juristes, metges, científics, etc., etc., que treballen i es formen amb el pensament ben alt posat al servei de la nostra terra. Provisoriament servirem amb lleialtat a aquell al servei de qual entrem, però disposats en tot moment a prendre sobre nosaltres la feixuga i honorable missió de servir al nostre País, sense cap cobejança inconcebible, sinó simplement pel goig d'engrandir-lo i de satisfer així el nostre més legítim orgull.

E. G. NADAL

Valladolid, juliol 1933.

Màquines de cosir i brodar seminoves de totes les marques, preferència Singer. Bricicletes, fonograts i discos de tota mena.

Gran existència de peces de recanvi - Taller de reparació

RAFAEL ABAD

Telé. 15604 - Purísima, 5

Actuació valencianista

CONCURS EXPOSICIO DE FOTOGRAFIA

El concurs organitzat per l'Agrupació Valencianista Republicana (Barcelonina, 2), les Bases per al qual es publicaren en este periòdic el dia 24 de juny, admitirà obres fins el dia 20 de l'actual.

PREMIS

Els concursants premiats podran triar, per l'ordre de categoria del seu premi, l'oferiment de les següents Cases:

De la Casa *Crumiere*, de València: Regal.

De la Casa *Flores*, de id.: Regal.

De la Casa *Giménez*, de id.: Màquina fotogràfica.

De la *S. A. Las Barcas*, de id.: Regal.

De la Casa *Manero*, de id.: Regal.

De la Casa *Murillo*, de id.: Reproducció amb marc i vidre.

De la Relotgeria *Viuda de Llorens*: Relotge pulsera, cavaller.

De la Casa *Infonal*, de Barcelona: Material per valor de 50 pessetes.

De la Casa *Leonar Werke, A-G*, papers fotogràfics: Per valor de 25 pessetes.

De la Casa *Hauff, A. G.*, plaques i pel·lícules: Per valor de 25 pessetes.

De la Casa *Kodak*: Ampliació de luxe del clíx del primer premi.

Per l'A. V. R.: El president, *E. Navarro-Borrás*. — El secretari, *Josep Sancho*.

*

ACTES DE PROPAGANDA DE L'A. V. R.

L'A. V. R. ha realitzat en pocs dies diversos actes de propaganda valencianista.

El dijous de la setmana passada al Centre de la Joventut d'Esquerra del Museu es celebrà un míting en el qual intervingueren els senyors Cano, Igual Ubeda, Thous Llorens i Bastit, tots els quals defensaren els principis valencianistes i republicans de l'A. V. R., en parlaments que foren molt aplaudits.

A Quart de Poblet, i en el Cinema de l'Hort, donà també atre míting en el qual parlaren els senyors Roca, Cano, Bastit i Pasqual Leone. Els oradors escoltaren aplaudiments després dels seus interessants discursos.

Felip Albiol

Succesor: JOAN ALBIOL

▼▼

Accessoris per a màquines
Corretges: Lubrificants
Ferramentes

SERRA-CINTA «ELEFANTE»

bauria, 3 • VALÈNCIA

TELEFON 10907

Departament de Cultura
Secció d'Escoles

AVIS

Esta Secció, davant la impossibilitat de contestar a correu seguit, com calguera, les moltes i molt valuoses adhesions i donatius oferts, tant de valencians residents al nostre País com dels escampats per fora, a causa d'estar en plena activitat els treballs de la II Setmana Cultural Valenciana, prega a tots aquells generosos donants per el present avís es donen per atesos; i amb la seguretat de que a la major brevetat seran contestades totes les consultes respecte a les nostres escoles i degudament agraïdes totes les adhesions i valuoses ofertes. Açò prova de que els valencians es van donant compte de la importància cabdal que per a un pròxim esdevenidor té l'escola en llengua materna.

Aiximateix fem present a tots els que han tramés donatius en metàl·lic per "Giro postal" siguen servits de comunicar-ho a esta Secció al mateix temps de fer la remesa per carta o targeta postal, als efectes de tindre notícia de la procedència i quantitat del donatiu.

La millor forma per a trametre els donatius és per "Giro postal", a nom del Centre d'Actuació Valencianista, Escoles, Av. Nicolau Salmeron, 13, València.

*

Lo Rat-Penat

JOCS FLORALS

S'avisava als socis que des del dia 20 al 24 d'este mes, de set a vuit i mitja de la vesprada, podran passar per la Secretaria general de Lo Rat-Penat a retirar les entrades per als Jocs Florals que es celebraran al Teatre Principal a les 10'30 de la nit del divendres, 28 propinent.

Es prega als socis que porten el rebut del mes corrent per a sagellar-lo. En el cas que no hagueren segut presentats al cobrament podran ésser retirats a la mateixa Secretaria.

*

Per a la II Taula de Poesia Valenciana organitzada per Lo Rat-Penat s'han rebut ja un bon nombre de carpetes que venen a assegurar l'èxit d'esta Exposició.

L'acte d'apertura es celebrà ahir 21 del corrent i estigué encarregat del discurs el llorejat poeta En Francesc Caballero Muñoz, i del de la clausura el conegut batallador valencianista En Joaquim Reig; intervenint també al transcurs de l'exposició de la Taula, en una conferència sobre poesia, el Mestre en Gai Saber En Jesús Morante Borrás.

Basar Exposició

Secció de 0,95 i objectes de gran utilitat
PERFUMERIA - ALUMINI
- ARTICLES DE CAMP I PLATJA -